

Vitajte v obci

Veľké Ripňany & Behynce

Kandidát na titul
DEDINA ROKA
2023

Vyhlasovatelia súťaže

SLOVENSKÁ AGENTÚRA
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Generálny partner

Hlavný mediálny partner

ROZHLAS A TELEVÍZIA
SLOVENSKÁ

:RÁDIO REGINA®

Mediálni partneri

OBEČNÉ noviny

PP®
Poradca
podnikateľa

PP Verejná
správa

PP
ROPI
RESS...

roľnícke noviny

Partnerské organizácie

Mama

*viem kde je ten kraj
tam vraj spáva máj
tam sa neplazí
k modlám peňazí
Tam nemusíš bdieť
tam zlých ľudí niet
skrátka pre nás raj
Viem kde je ten kraj*

*Mama zamkni dom
na sto zámkov
mama uspi nás rozprávkou
skôr ako zaspím
nech vyhrá dobré nad zlým*

*Viem mnohých zlostí
ten zákon prostý
vstúp do známych vrát
odpuš' a maj rád
Láska je svätou
láska je métou
skrátka pre nás raj
viem kde je ten kraj*

Mama...

*Dáme ti náš hlas
len neprezrad' nás
kým život dohráš
dobre nám ho stráž*

Jáánošítk, RND, 1970

Obec Veľké Ripňany & Behynce

– prečo „Kandidát na titul Dedina roka 2023“?

Obec Veľké Ripňany je spojená s obcou Behynce nielen fyzicky od roku 1976, ale aj historicky. Majú spoločnú písomnú zmienku od roku 1156, rovnaké tradície, kroje, ale predsa sú niečím odlišné jedna od druhej. Jedna je väčšia s vyšším podielom anonymity, druhá menšia s väčšou empatiou pre komunitu. Jedna druhú posilňuje a spolu vytvárajú celok, ktorý sa posúva dopredu. Je to taká malá, ale funkčná „FEDERÁCIA“. Je pozoruhodné, že vydržali tlak na štiepenie samosprávy a spolu vytvárajú hodnoty, na ktorých bude stavať aj budúca generácia. Všetko bude aj naďalej fungovať v symbióze, pokiaľ aj nepísané pravidlá sa budú dodržiavať. Obrovskou výzvou je čerpanie

finančných prostriedkov z grantov Európskeho spoločenstva (24), Švajčiarskeho finančného mechanizmu (2), ale aj priamo z centrál EÚ prostredníctvom programu Europe for citizens (5). Prílev finančných prostriedkov do všetkých oblastí života obyvateľov na vidieku prinieslo svoje ovocie aj v podobe združovania sa obyvateľov obce do spoločenstiev a spolkov. V obci pôsobí 13 spolkov a občianskych združení, ktoré si našli prepojenie na piatich zahraničných partnerov z Poľska, Českej republiky, zo Srbska, z Maďarska a z Rakúska.

Vyhlasovateľmi Dediny roka sú:

Ministerstvo životného prostredia a Slovenská agentúra životného prostredia. Partnermi Dediny roka sú Ministerstvo dopravy SR, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Spolok pre obnovu dediny, Združenie miest a obcí Slovenska, Národné osvetové centrum, Spoločnosť pre záhradnú a krajinnú tvorbu, Vidiecky parlament na Slovensku a samosprávne kraje. Všetky informácie o súťaži sú zverejnené na

www.dedinaroka.sk

KOMUNITNÉ CENTRUM ZASTÁVKA

Projekt EÚ – Operačný program – Ľudské zdroje – Ministerstvo vnútra SR, ITMS 2014+ :312051C900, Celkový rozpočet : 182.756 €, NFP 172.627,40 €, slávnostné otvorenie 14. 10. 2019 počas osláv 110. výročia premávky na železničnej trati č. 142.

Súčasťou Komunitného centra je

aj náučný chodník obce a múzeum doby bronzovej vo vybudovanej „mohyle“. Náučný chodník mapuje celé územie regiónu a obce podľa archeologických nálezov a písomností s prvou písomnou zmienkou v roku 1156. Obec nadobudla kúpou železničnú zastávku od Železníc SR v roku 2016 v havarijnom stave.

Od roku 2003 je zastavená železničná doprava na trati. MAS Radošina v spolupráci s NSK vypracovala štúdiu na premávku cyklodrezín a jej využitie na turistické účely pre verejnosť. V októbri 2019 pri príležitosti 110 výročia otvorenia trate T 142, bola slávnostne otvorená budova Komunitného centra, odliaty bronzový zvon a zasadený pamätný strom (Oskoruša jarabiná), ktorý zasadil majster Stanislav Šteška, rodák z neďalekej Radošiny. Zároveň bola osadená aj pamätná dlažba MAGNA VIA, ako pamiatka na prvú poštovú trasu zo 16. storočia v Uhorsku, ktorej súčasťou bola aj poštová stanica vo Veľkých Ripňanoch. Odhalil ju Doc. Ing. Jozef Húska. CsC.

V súčasnej dobe je Komunitné centrum využívané spolkami a obyvateľmi obce na spolkovú činnosť, ako galéria, materské centrum a hudobná škola.

Kostol sv. Jána Nepomuckého, pomník padlých spoluobčanov vo svetových vojnách a lipová alej

Prvá písomná zmienka o oboch obciach je z roku 1156 (Rippin a Beu). Už v tejto listine je spomínaná farnosť a kostol. Na tomto mieste je postavený súčasný kostol ako štvrtý v poradí z roku 1853 so zachovanou sakristiou z predchádzajúceho kostola z roku 1592, ktorý dali postaviť Michal Vízkelety a jeho manželka Mária, dcéra palatína Juraja Turzu z Betlanoviec.

Zaujímavosťou je slávenie hodov a to osemnástu nedelu po sviatku Ducha svätého (Turíce). Táto tradícia je z roku 1853 po zmene patronícia kostola, takže 170 rokov nepretžite!

Lipová alej bola vysadená po založení nového cintorína príchodom nemeckých osadníkov po roku 1863. Celkovo je v súčasnosti na cintoríne a v jeho okolí 25 líp. Zaujímavosťou je, že sú tu zastúpené lípy malolisté, veľkolisté a ich kríženci. Každoročne je o lípy postarané dndrológom, aby boli okrasou aj pre ďalšie generácie.

Súsošie venované padlým vo svetovej vojne.

V roku 1941 bolo odhalené pieskovcové súsošie Ježiša Krista podpierajúceho raneného vojaka na podstavci z čiernej švédskej žuly. Autorom je akademický sochár je Ladislav Ľudovít Pollák. Súsošie posvätil dekan Ján Janík, za účasti predsedu vlády Slovenského štátu Alexandra Macha. V osemdesiatych rokoch po páde lípy, bolo súsošie značne poškodené a bolo z ideových dôvodov premiestnené na iné miesto pri kostole, zostal len žulový podstavec. Po roku 1989 bolo súsošie opäť vrátené na svoje pôvodné miesto. V roku 2018 bolo súsošie rekonštruované reštaurátorom Ľudovítom Tokarčíkom k stému výročiu ukončenia Veľkej vojny. V roku 2021 za príspevania Úradu vlády SR bol zrekonštruovaný podstavec súsošia a jeho okolie.

Základná škola s

Školská 528,
95607 Velké Ripňany

IČO: 37860593,
DIČ: 202160 67 08

Zriaďovateľ:
Obec Velké Ripňany,
Poštová 461,
956 07 Velké Ripňany

Škola s právnou
subjektivitou,

Vyučovací jazyk:
slovenský jazyk,

Vyučovanie cudzích jazykov:
anglický jazyk, ruský jazyk

materskou školou

Súčasná Základná škola s materskou školou je postavená v roku 1989. V roku 2003 delimitačným protokolom je vlastníkom Obec Velké Ripňany. Škola bola prevedená v havarijnom stave a vykurovaná uhlím. Celkovo bolo preinvestovaných na rekonštrukciu a revitalizáciu školských budov a zariadení viac ako 2 milióny Eur z rozpočtu obce, EÚ (4 projekty – Zateplenie a energetické zhodnotenie budov, Vodozadržné opatrenie 2. etapa, Rekonštrukcia telocvične, podláh a sociálnych zariadení, Prístavba Materskej školy) v rokoch 2009-2023. Základnú školu navštevujú žiaci zo spádových obcí a s viac ako 250 žiakov je jednou z najväčších v okrese Topolčany. Materská škola má kapacitu 70 detí vo veku od 3 rokov v troch triedach (včielky, mravčekovia a lienky). Škola disponuje školským klubom, interaktívnou knožnicou, školskou kuchyňou s jedálňou pre 300 stravníkov.

<https://zsvrip.edupage.org>

Výstavba

Za posledné obdobie bolo nutné stabilizovať počet obyvateľov a vytvoriť podmienky na výstavbu rodinných domov, bytových domov a inžinierskych sietí. Kľúčovou úlohou bolo dobudovanie čistiarnie odpadových vôd a výstavba splaškovej kanalizácie o celkovej dĺžke 14,50 km s 8 prečerpávacími stanicami. Na jej výstavbu boli použité prostriedky zo Švajčiarskeho finančného mechanizmu v 2 projektoch v celkovej hodnote takmer 6 miliónov Euro v rokoch 2012 -2014. Napojiteľnosť na novú infraštruktúru je viac ako 95 % obyvateľstva. Táto stavba má nesmierny význam pre ekosystém v obci. Po rokoch sa do obce vrátil život vo vodách potokov, v podobe živočíchov. Už siedmy rok máme po polstoročí, v obci opäť hniezdiacich bocianov

Nájomné bytové domy sa s pomocou Štátneho fondu rozvoja bývania a dotácií z MVarR SR podarilo vystavať v celkovom počte 78 nájomných bytov v troch etapách od roku 2009 – 2014. ŠFRB obci poskytla pôžičku vo výške viac ako 4,5 mil. Eur. K bytovým domom zázemie, infraštruktúru dotovala obec

z vlastného rozpočtu. Za poslednú dekádu bolo v obci postavených v nových uliciach (Nová, Studená dolina, Orechová, Kút, Lúčna, Školská II.) viac ako šesťdesiat nových rodinných domov.

V rámci projektu „Kanalizácia v obci Veľké Ripňany a ČOV“ bola vybudovaná sieť splaškovej kanalizácie a nová ČOV v roku 2012-2014 z programu Švajčiarskeho finančného mechanizmu v celkovej hodnote viac ako 6 miliónov € s 98 % spoluúčasťou Švajčiarskej konfederácie. V súčasnej dobe obec vykonáva práce na 14,5 km kanalizačnej siete a ČOV s 8 prečerpávajúcimi stanicami.

Komunálne stredisko a Obecný registrovaný sociálny podnik VeRi, s.r.o.

Komunálne stredisko obce je aj sídlom registrovaného sociálneho podniku VeRi s.r.o., ktorý zamestnáva 14 zamestnancov z toho 8 zdravotne znevýhodnených, na rôznych pracovných pozíciách v komunálnej a stavebnej činnosti podniku. Komunálne stredisko obec vybudovala z bývalých skladov stavebnín. V súčasnosti prenajíma priestory pre predajňu potravín, predajne rozličného tovaru, dve pohostinstvá a skladové plochy pre výrobcu plastových rúr. V tomto objekte sídli aj novovybudovaná hasičská stanica a v halách sú priestory pre motorové vozidlá obce a registrovaného sociálneho podniku.

Dobrovolný hasičský zbor Velké Ripňany

„Bohu ku sláve a blížnemu na pomoc.“

Hasičský zbor v obci bol neoddeliteľnou súčasťou od nepamäti. Nemáme síce písomne zdokladované kedy vznikol prvý riadny hasičský zbor v obci, no vieme, že to bolo v období Rakúsko – Uhorskej monarchie, pred rokom 1918.

Organizovaná forma dobrovoľnej činnosti s cieľom likvidácie požiarov a pomoci pri rôznych nehodách a prírodných katastrofách. Prvé hasičské družstvo vzniklo v roku 1878, no riadny spolok vznikol už v roku 1927, kedy bola vytvorená aj zástava sv. Floriána, ktorá je uschovaná vo vitríne hasičskej zbrojnice. Počas socializmu bola postavená nová hasičská zbrojnica, ktorú však obec

predala v deväťdesiatych rokoch pre nečinnosť spolku. Opätovne sa podarilo spolok oživiť a v súčasnej dobe DHZ vlastní hasičské vozidlo, protipovodňový záchranný vozík a niekoľko statických požiarnych zariadení. Má štyri družstvá detí, žien a dospelých v počte viac ako 40 členov. 13. mája 2023 bola slávnostne otvorená a posvätená nová Hasičská zbrojnica.

Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti

V roku 2022 bolo v obci vybudované Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti z prostriedkov EÚ (95 % na stavebné práce) a z rozpočtu obce. V centre sa nachádza sedem ambulancií, všeobecných lekárov, gynekológa, pediatra a zubných ambulancií s lekárňou. Náklady na výstavbu centra boli vo výške takmer jeden milión Euro. V súčasnej dobe prebiehajú práce na výstavbu novej trafostanice a rozvodov NN siete pre výstavbu 54 rodinných domov na ulici Lúčna.

Pomáhame...

Asociácia samaritánov SR

*Slovenský červený kríž
– územný spolok Veľké Ripňany*

V obci pracujú dva spolky zaoberajúce sa zdravotnou starostlivosťou a záchrannými prácami - Asociácia Samaritánov SR a Slovenský červený kríž. Sú súčasťou rôznych kultúrnych a športových podujatí, ktoré obec usporadúva pre obyvateľov obce. Štyrikrát v roku sa organizuje kvapka krvi s počtom vždy cez 50 dobrovoľných darcov krvi.

„Obecný úrad – Zvýšenie energetickej účinnosti verejnej budovy“

Výzva: OPKZP-P04-5C431-2017 NFP vo výške 144.209 €, realizácia : 2019.

Projekt riešil zateplenie obvodového plášťa, výmena okien a dverí, výstavba vzduchotechniky a rekuperačnej jednotky, výmena elektroinštalácie a svietidiel, výmena vykurovacej sústavy a zateplenie suterénu budovy. Z vlastných zdrojov so zamestnancami obce boli odstránené betónové schody a vstupná drevená konštrukcia, ktorá bola nahradená plochou strechou so zábradlím, výmena podláh v budove.

„Zníženie energetickej náročnosti verejnej budovy v obci V. Ripňany, časť Behynce“

Výzva: OPKZP-P04-5C431-2017.

Celkové náklady: 244.245 €, NFP: 232.032 €.

Projekt riešil výmenu okien, dverí, rozvodov vykurovania, elektrickej siete, výstavbu rekuperácie, fotovoltických panelov a batérií, svietidiel, zateplenie obvodového plášťa a stropov, rekonštrukciu suterénu a jeho napojenie na vykurovaciu sústavu. Obec z vlastného rozpočtu so zamestnancami obce riešila, vybudovanie toaliet, kuchyne, kompletnú výmenu parquettej podlahy, kompletnú rekonštrukciu javiska a elektrických rozvodov na javisku pre potreby divadelnej činnosti, vonkajšiu úpravu, polozenia obrubníkov a zámkovej dlažby. V rámci rekonštrukcie bola nainštalovaná nová opona na javisku. V budove sídli vysunutú pracovisko Obecného úradu.

Denný stacionár

– Stará pošta

Bývalá budova žandárskej stanice z roku 1896 po rekonštrukcii sa zmenila na Denný stacionár s kapacitou do 15 osôb. Výzva z prostriedkov EÚ, riadiaci orgán IROP s nenávratným finančným príspevkom 353.714 €. Celkové náklady sú vo výške 395.327 €, z toho je 60.000 € na vnútorné vybavenie, 25.000 € na 9 miestne vozidlo. Obec z vlastného rozpočtu so zamestnancami obce okrem spoluúčasti vo výške 5 % oprávnených nákladov vybudovala dažďovú kanalizáciu, parkovisko, vrátane príslušných chodníkov a úpravu klenbovej pivnice v budove.

Jednota dôchodcov Slovenska – územný spolok Veľké Ripňany

Spolok vznikol v roku 2015. V súčasnej dobe má 146 členov, jeho predsedníčkou je Eva Adamkovičová a sídlo spolku je v bývalom Obvodnom zdravotnom stredisku na Muškátovej ulici.

Kultúrny dom

Budova Kultúrneho domu je z roku 1908, kedy bola postavená statkárom Júliusom Šinkom. Po prestavbe v roku 1961 bola uvedená do prevádzky ako Kultúrny dom. V roku 2009 v rámci výzvy predvstupovej pomoci EÚ bola budova zrekonštruovaná a vykonaná prístavba hlavnej budovy & v hodnote 280 tis. €. V roku 2023 Ministerstvo kultúry ako riadiaci orgán poskytlo obci NFP v hodnote 105 tis. € v rámci IROP na projekt „Kultúra v obci Velké Ripňany“. Bola vybudovaná nová elektroinštalácia. Novovybudovaná zvuková a svetelná technika poskytuje zázemie pre divadelné a hudobné projekty Kultúrneho domu.

Slovenský folklórny súbor Ripín

Vznik súboru je v roku 1988, kedy tvorili súbor tri zložky, spevácka, tanečná a cimbalová muzika. Súbor reprezentoval folklór doma aj vo svete. V súčasnej dobe tvorí súbor spevácka časť. Vďaka súboru sa podarila oživiť výroba replík regionálnych krojov z oblasti obce.

Dychová hudba Ripňančanka

Vznikla v roku 1991. Kapelníkom je Ján Brenessel. Dychová hudba patrí neodmysliteľne na všetky obecné kultúrne podujatia a oslavy.

Športový areál

Obecného futbalového klubu Veľké Ripňany

Tento rok bude oslavovať futbal v obci 90 rokov od svojho založenia. Okrem futbalového ihriska je k dispozícii aj verejný priestor športovo-rekreačného areálu, ktorý v letných mesiacoch využívajú všetky spolky na organizovanie, súťaží a festivalov.

Kostol Ružencovej Panny Márie v Behynciach

postavený v roku 1904/1905. Spoločne s ním bola postavená aj ľudová škola. V roku 2003 bola v budove bývalej školy ukončená prevádzka materskej školy a budova chátrala. V roku 2022/2023 bola vykonaná rekonštrukcia v rámci projektov EÚ, Operačný program IROP a budova bola prestavaná na Obecné jasle. V súčasnej dobe prebieha kolaudácia stavby a vonkajšia rekonštrukcia, obecným sociálnym podnikom VeRi s.r.o. Veľké Ripňany.

KST Radošinka

je klub turistov, ktorý má členov aj z obce Veľké Ripňany-Behynce. Propagujeme šport a hlavne turistiku, spoznávame naše krásne Slovensko. Svojimi aktivitami sa snažíme k turistike a pravidelnému pohybu priviesť všetky vekové kategórie. Staráme sa o rozhľadňu Radošinka. Dňa 16. apríla 2023 sa uskutočnilo stretnutie priateľov turistiky pri príležitosti 8. výročia otvorenia

tejto rozhľadne. Tak ako vždy, stretnutie sa nieslo v priateľskom duchu, nechýbali dobroty z domácej produkcie. Okolie rozhľadne poskytuje možnosť posedenia v prístreškoch, 15 metrov vysoká rozhľadňa ponúka krásne výhľady na okolité pohoria, na mesto Nitra, na pohorie Tribeč s vrchmi Zobor a Žibrica, na časť Považského Inovca a dokonca aj na Malé Karpaty.

